

ئابدۇۋەلى ئابدۇقادىر

لەۋسۇرۇختىڭ سىرى

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئابدۇۋەلى ئابدۇقادىر

لەۋ سۇرۇخنىڭ سىرى

(پوۋېست ، ھېكايە ، تارىخىي ئوچىرك)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

神秘的口红:维吾尔文/阿布都瓦力·卡德尔 著。—乌鲁木齐:新疆人民出版社,1999.8

ISBN7—228—05308—7

I. 神… II. 阿… III. 短篇小说—作品集—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. 1247.7

中国版本图书馆CIP数据核字(1999)第31566号

责任编辑:吐尔尼沙·艾山

封面设计:巴图

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码830001)

新疆新华书店发行

新疆人民出版社微机室排版

新疆农科院印刷厂印刷

787×1092毫米 32开本 3.875印张 2插页

2000年3月第1版 2000年3月第1次印刷

印数:1—3,000

ISBN7—228—05308—7/I·2083 定价:5.50元

مەسئۇل مۇھەررىرى : تۇرنىسا ھەسەن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : باتۇ

لەۋ سۇرۇخنىڭ سىرى

ئابدۇۋەلى قادىر

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 No)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى كومپيۇتېر بۆلۈمىدە تىزىلدى
شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 787×1092 مىللىمېتىر 32/1
باسما تاۋىقى : 3.875 قىستۇرما ۋارقى : 2
2000 - يىل 3 - ئاي 1 - نەشرى
2000 - يىل 3 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تراژى : 3,000 —
ISBN7 228 05308-7/I • 2083
باھاسى : 5.50 يۈەن

مۇندىرىجە

1	 لەۋ سۇرۇخنىڭ سىرى
28	 ئاشخانىدا
37	 تەقدىر
67	 خىلۋەت يېزىدىكى پاجىئە (پوۋېست)
108	 قۇتلۇق كۈن (تارىخىي ئوچىرك)

لەۋ سۇرۇخنىڭ سىرى

ئاشۇ قېتىمقى دېلو ئېسىمدىن زادى چىقمايدۇ .
كەچ كۈز مەزگىلى ئىدى ، ئەتىگەندە ئىدارىگە كېلىپ تۇراتتىم ، ئىدارە باشلىقىنىڭ چاقىرىۋاتقانلىقىنى خەۋەر قىلدى .
ئۆزۈمنى تۈزەشتۈرۈپ ، دەرھال باشلىقىنىڭ ئالدىغا كىردىم . ئىشخانىدا بىر قانچە خادىم پاراڭلىشىپ ئولتۇرغانىكەن ، ئىدارە باشلىقى ئابدۇراخمان ئاكا مېنى ئولتۇرۇشقا ئىشارە قىلدى . بىر ئو-رۇندۇقنى تارتىپ ، ئۇلارنىڭ قارشىسىغا كېلىپ ئولتۇردۇم .
— رازۇبىدا بۆلۈم باشلىقى سىرتتىن قايتىپ كېلەلمىدى ، يىغىنىمىزنى ئېچىۋېرىلى ، — دېدى ئىدارە باشلىقى سائىتىگە قاراپ قويۇپ ، كېچە « گۈلباغ مېھمانخانىسى » دا بىر ئەر ، بىر ئايال ئۆلتۈرۈلگەن . ئىنكاس قىلىنغان ئەھۋالغا قارىغاندا ، ئەر H شەھىرىگە كېتىۋاتقان يولۇچى ، ئايال مۇشۇ A شەھەرلىك قىز ئىكەن . قالغان ئەھۋالنى نەق مەيدانغا بارغاندا بىلىسەلەر . بۇ دې-لونى بىر تەرەپ قىلىشقا ئەكبەر مەسئۇل ، ماڭساڭلار بولىدۇ .
ئەكبەر قىرىق ياشلارنىڭ قارىسىنى ئالغان ئورۇق ، ئوت-تۇرا بوي ، قاڭشارلىق كەلگەن ئادەم ئىدى ، بىز ھايال ئۆتمەي بولكىۋاي ماشىنا بىلەن مېھمانخانىغا قاراپ يۈرۈپ كەتتۇق . ماشىنا شەھەرنىڭ ئاۋات رەستىلىرىدىن ئۆتۈپ ، بىردەمدىلا شەھەر سىر-تىغا جايلاشقان « گۈلباغ مېھمانخانىسى » ئالدىدا توختىدى . مېھ-مانخانا ئالدىغا بىر توپ ئادەملەر ئوللىشىۋالغانىدى . بىزنى كۆرۈپ ، ئوتتۇرا ياشلاردىكى بىر ئادەم ئالدىمىزغا كەلدى . ئۇ مېھمانخانا باشلىقى بولسا كېرەك ، بىزنى ۋەقە يۈز بەرگەن 25 - ئۆيگە

باشلاپ كىردى .

— ئۆيگە باشقا ئادەم كىرگەنمۇ ؟ — سورىدى ئەكبەر .
— سەھەردە كۈتكۈچىلەر كىرىپ ئۆلۈكنى
بايقايتۇ ، — دېدى مېھمانخانا باشلىقى .

ھەممىمىز بوسۇغىدا تۇرۇپ ئۆي ئىچىگە كۆز يۈگۈرتتۇق .
ياتاق خېلىلا چوڭ بولۇپ ، ئىككى سىم كارىۋات ، بىر جۈپ ساپا
ئازادە قويۇلغانىدى . ئىشكىنىڭ ئوڭ تەرىپىدىكى كارىۋاتقا ئاق
پىراستىن يېپىپ قويۇلغانىدى . ئۆيىنىڭ بىرلا دېرىزىسى بولۇپ ،
تەسكەي تەرەپكە قارىغاچقا ، ئۆي ئىچى غۇۋا كۆرۈنەتتى .

ئەكبەر كارىۋات ئۈستىدىكى كىرىلكنى ئېلىۋەتتى . ھەم-
مىمىزنىڭ دىققىتى ئىككى جەسەتكە مەركەزلەشتى . يىگىت تەخ-
مىنەن 25 ياشلار چامىسىدا بولۇپ ، قىسقا بۇرۇت قويغان ، ئاق
يۈزلۈك ، قارا قاش كەلگەن . بىر قولىنى قىزنىڭ بېشى ئاستىغا ،
يەنە بىر قولىنى قىزنىڭ كۆكسىگە قويۇپ يانچە ياتاتتى ؛ قىز 20
لەردىن ئەمدىلا ئاشقان دەك كۆرۈنەتتى . ئاق ، زىلۋا بوي بولۇپ ،
ئۇزۇن قوڭۇر چېچىنى چوققىسىغا تۇرۇۋالغانىدى . بىر قولىنى
يىگىتنىڭ بويىنىغا ، بېشىنى يىگىتنىڭ ئېگىكىگە تىرىگىنىچە تۈگۈ-
لۈپ قالغانىدى .

— قېنى ئاغىنىلەر ، ئىشنى باشلىۋېتەيلى ! — دېدى ئەك-
بەر .

سۈرەتچى بىلەن قانۇن دوختۇرى جەسەتلەرنى دىققەت
بىلەن تەكشۈرۈپ ، ئۆي ئىچىدىكى نەرسىلەرنى سۈرەتكە ئالدى .
ئەكبەر پۇرۇشلىق ئۆلچىگۈچ ، لوپا ئەينەك بىلەن ، ياناقىنىڭ
ئىچى - تېشىدىكى ئاياغ ئىزلىرىنى تەكشۈرۈپ ، ئۈستەل ئالدى-
غىچە كەلدى . ئۈستەلدە كەمپۇت ، پېچىنە ، ھاراق ، چاپدان ،
ئىستاكىن دېگەندەك نەرسىلەر قالايمىقان تۇراتتى . رومىكىلارنى

قىيسايتىپ ، دىققەت بىلەن قارىدى . تومپۇچكا ئىچىدە بىر سومكا بىلەن چامادان تۇراتتى . قارشى تەرەپتىكى كارىۋاتقا تاشلاپ قويغان قىزنىڭ سومكىسىدىكى ئۇپا - ئەڭلىك ، لەۋ گىرىمى دېگەندەك نەرسىلەرمۇ ئۇنىڭ نەزەرىدىن چەتتە قالمىدى . ئاخىرىدا ئۇ جەسەتلەرنىڭ ئاغزىنى پۇراپ كۆردى - دە ، جەسەتنى ئېلىپ كېتىشكە بۇيرۇدى .

چۈشكە يېقىن ، ھەممىمىز ئىدارىگە قايتىپ كەلدۇق . مېنىڭ رازۇپىدا بۆلۈمىگە يۆتكىلىپ كەلگىنىمگە ئۇزۇن بولمىغا-نىدى . بۈگۈنكىدەك ئۆلۈم ۋەقەسىنى كۆرۈشۈمۇ تۇنجى قېتىم ئىدى . شۇڭا ، باشقىلارنىڭ بۇ دېلو ئۈستىدە قىلغان مۇلاھىزىلىرىگە قىزىقىپ قۇلاق سالىدىم .

ئىدارە باشلىقى يەنە يىغىن چاقىردى :
— قېنى ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ ، ئەھۋالنى مۇزاكىرە قىلىپ باقايلى .

— ۋەقە 19 - ئۆكتەبىر كېچىدە يۈز بەرگەن ، جەسەتلەر-نىڭ بەدىنىدە ھېچقانداق جاراھەت ئىزى يوق . بەدەننىڭ سوۋۇش دەرىجىسىگە قارىغاندا ئۇلار كېچە سائەت 12 دىن كېيىن ئۆلگەن ، — دېدى قانۇن دوختۇرى .

— ئۇلارنىڭ بەدىنىدە ھېچقانداق جاراھەت ئىزى يوق ، دېدىڭىزما ؟ — سورىدى ئىدارە باشلىقى .
— شۇنداق ، ھېچقانداق جاراھەت ئىزى كۆرۈلمىدى ، زە-ھەرلىنىپ ئۆلگەن بولۇشى مۇمكىن .

— سىز ئېنىقلانغان ئەھۋاللارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ بېقىڭا ، — دېدى رازۇپىدا بۆلۈم باشلىقى ئەكبەرگە قاراپ .
— ۋەقە يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنقى كۈنى ، — دېدى ئەكبەر

ئېنىقلانغان ئەھۋاللارنى دوكلات قىلىپ ، — H شەھەردىكى يولۋاس دېگەن بالا « گۈلباغ مېھمانخانىسى » نىڭ ئىككى كىشىلىك ئالاھىدە ياتىقىغا چۈشكەن . ئەتىسى چۈشتىن كېيىن ، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىمۇ بۇ مېھمانخانىغا كېلىپ ، ئىككى كىشىلىك ياتاققا ئورۇنلاشقان . كەچتە ئۇلار ياتاققا ئىككى قىزنى باشلاپ كېلىپ ، خېلى ئۇزاققىچە ئولتۇرۇشقان . كۈتكۈچى قىز سەھەردە ياتاق تازىلىغىلى كىرىپ قارىسا ، كارىۋاتتا بىر ئەر بىلەن بىر ئايال بىر — بىرىگە چىرىشىپ ياتقان . كۈتكۈچى ئۇلارنىڭ يېتىشىدىن بىر غەلىتىلىك ھېس قىلىپ ، يۈگۈرگىنىچە بېرىپ مېھمانخانا باشلىقىنى باشلاپ كەلگەن . مېھمانخانا باشلىقى كېلىپ قارىسا ، ئۇلار ئاللىقاچان قېتىپ قالغان ئۆلگۈچىلەرنىڭ يېنىدىن چىققان خەت خاتىرىلەرگە قارىغاندا : يىگىتنىڭ ئىسمى نۇر جان بولۇپ ، K شەھىرىدىن H شەھىرىگە توي قىلغىلى كېتىپ بارغان بولسا كېرەك ، سومكىسىدىن تويۇق ماللار ، مىڭ يۈەنگە يېقىن نەق پۇل ۋە بىر پارچە خەت چىقتى . . . — ئەكبەر بىر تال تاماكا ئېلىپ تۇتاشتۇرۇپ چېكىپ ، سۆزىنى داۋام قىلدى ، — ئۇنىڭ خاتىرە دەپتىرىدە يازدىن بېرى مېۋە ساتقان پۇللارنىڭ ھېسابى بار ئىكەن . 2 — 3 كۈننىڭ ئالدىدا ئۇ ھېمىت دېگەن بىرى بىلەن K شەھەرلىك بانكىدىن يىگىرمە مىڭ يۈەن ئېلىپ ، H شەھىرىگە پېرىۋوت قىپتۇ . قارىغاندا ئۇ خېلى چوڭ باققال ئوخشايدۇ .

— قىزچۇ ؟

— قىز مۇشۇ شەھەردىن ، ئىسمى گۈلنار .

— ئۇنىڭ ئىسمىنى قانداق بىلىدىڭلار ، يېنىدا ئىسپات بول-

غۇدەك بىر نەرسە بارمىكەن ؟

— ئۇنى كۈتكۈچى قىزلار سىرتىدىن تونۇيدىكەن ،

ئەخلاقىي ئانچە دۇرۇس قىز ئەمەس ، دېيىشىدۇ .

— يەنە بىر قىز بىلەن يولۋاسچۇ ؟

— ئۇلارنىڭ ھازىرچە دېرىكىنى ئالالمىدۇق . قارىغاندا يولۋاس بىلەن نۇر جان كونا تونۇشتەك قىلىدۇ ...

بىر خادىم لابوراتورىيىلىك تەكشۈرۈش خۇلاسسىنى ئېلىپ كىردى . بۇنىڭدا : ئۆلگۈچىلەر « OX » ھاسارات دورىسى بىلەن زەھەرلىنىپ ئۆلگەنلىكى ئېنىقلانغانىدى .

خادىملار ئۆز ئارا مۇنازىرىلىشىپ كەتتى :

— ئۇنداقتا ، ئۇلار ئۆزى زەھەر ئىچىپ ئۆلگەنمۇ ؟

— نېمە ئۈچۈن ؟

— ھاسارات دورىسى سېلىنغان قاچا قېنى ؟

— بۇنىڭدا چوقۇم ئۈچىنچى بىر شەخسنىڭ قولى بار ، يېنىڭ ئۈچى ھېلىقى ئىككىسىنى تېپىشتا ، — دېدى ئەكبەر .

— قارىغاندا ، سىز بۇ دېلو توغرىسىدا بىر قارارغا كېلىپ بولغانىدەك قىلىسىز ، — دېدى ئىدارە باشلىقى ئەكبەرگە قاراپ ، — كۆز قارىشىڭىزنى تەپسىلىيەك سۆزلەپ بېقىڭا .

ئەكبەر يەنە بىر تال تاماكا تۇتاشتۇرۇۋېلىپ :

— قىياسىمچە : قاتىل يىگىرمە يەتتە ياشلار چامىسىدىكى ، ئوتتۇرا بوي ، ۋىجىك ئادەم بولۇشى مۇمكىن ، پۇتغا رېزىنكە چەملىك قىرىقچى شېلىت كىيگەن ...

— ئۇنىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈشتىكى مۇددىئاسى نېمە ؟

— پۇل ! — دېدى ئارىدىن بىرى .

— قاتىل پۇلنى كۆزلىگەن بولسا سومكىدىكى مىڭ يۈەن نەق پۇل ، تويۇق كىيىم — كېچەكلەرنى نېمىشقا ئالمايدۇ ؟ — دېدى يەنە بىرەيلەن .

— توغرا ، — دېدى ئەكبەر ، — قاتىلنىڭ كۆزلىگىنى

پۇل ، لېكىن ، قاتىل نۇرجاننىڭ يېنىدىكى مىڭ يۈەننى ئەمەس ،
ئۇ پېرېۋوت قىلغان يىگىرمە مىڭ يۈەننى كۆزلىگەن بولۇشى مۇمكىن .

— ئۇنداقتا ، قاتىل نۇرجاننىڭ H شەھىرىگە يىگىرمە مىڭ
يۈەن ئەۋەتكىنىنى بىلىدىغان بىرى بولۇشى مۇمكىن ؟!
— مېنىڭچە ، — دېدى ئەكبەر ، — قاتىل نۇرجان بىلەن
بىللە پۇل پېرېۋوت قىلغان ھېمىت بولۇشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن .

— يولۋاسچۇ ؟ — دېدى رازۋېدكا بۆلۈم باشلىقى غۇلام .
— يولۋاس بىلەن ھېمىت بىر ئادەم ، ھېمىت مېھمانخانا
دەپتىرىگە ئۆزىنى « يولۋاس » دەپ تىزىملىتىپ ، — دېدى ئەكبەر .

بۆلۈم بىر پەس جىمجىتلىققا چۆمدى . ماڭا بۇ دېلو خېلى
ئايىدىڭلىشىپ قېلىۋاتقانداك بىلىندى .

— ھېمىت پۇلنى ئېلىش ئۈچۈن چوقۇم H شەھىرىگە بارىدۇ ، — دېدى ئىدارە باشلىقى ، — ئۇنى نەق مەيداندا قولغا چۈشۈرۈش كېرەك . ئىككى لىنىيە بويىچە ھەرىكەتلەنگەن ياخشىمىكىن ، دەيمەن . ھېمىتنىڭ ئەھۋالىنى ئېنىقلاشقا ئەكبەر مەسئۇل بولسۇن ؛ يەنە بىر قىزنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشكە غۇلام مەسئۇل بولسۇن ... ھازىرلا H شەھىرىگە تېلېفون بېرىۋېتىڭلار ، بولمىسا پۇلنى سىلەر يېتىپ بارغۇچە ئېلىپ كېتىپ قېلىشى مۇمكىن . ئىشلار شۇنداق بولسۇن ، — دەپ ئورنىدىن تۇردى ئىدارە باشلىقى .

ئەتىسى ئايروپىلان بىلەن H شەھىرىگە قاراپ ئۇچتۇق .
ئەكبەر ئايروپىلان دېرىزىسىدىن لەيلەپ يۈرگەن بۇلۇتلارغا كۆز

سېكىپ ، خىيال سۈرۈپ ئولتۇراتتى . كۆزۈمنىڭ قۇيرۇقىدا ئۇنىڭغا قاراپ قويدۇم . دەسلەپتە بۇ دېلو ماڭا سىرلىق بىلىنگەنىدى . مانا ئۇلار تەكشۈرۈپ ، پىكىر يۈرگۈزۈۋىدى ، ئىشلار خېلى ئايدىڭلىدى . شېپ قالدى .

— ئەكبەرئاكا ، سىز قاتىل ئۆلگۈچىنىڭ شېرىكى ئىكەن . لىكىنى قانداق پەرەز قىلىدىڭىز ؟ — دەپ سورىدىم مەن .

— بىز نەق مەيدانغا بارغان كۈنى ، ئاياغ ئىزلىرىنى تەكشۈرۈۋېتىپ ، كېچىدە ياتاققا كىرگەن بىرىنىڭ ئىزىنى بايقاپ قالدىم ، ئېسىڭىزدە بارمىكىن ، 19 - چىسلا كەچتە تۇيۇقسىز بوران چىقىپ ، ئۆتكۈنچى يامغۇر ياغقانتى . بۇ ئىز لاي يۇقى ، نۇر جان . نىڭ ئاياغ رازمېرىگە ئوخشىمايدۇ . شۇڭا ، بۇ يەردە چوقۇم ئۇ . چىنچى بىر ئادەمنىڭ قولى بار ، دېگەن خۇلاسىگە كەلدىم .

— ئەنزە پاش قىلىشتا قىياس قىلىشۇمۇ مۇھىمكەن - دە ؟
— ئەڭ مۇھىمى ئەمەلىي پاكىت . شۇ پاكىت ، كۆزىتىشلەر ئاساسىدا پەرەز ، قىياس قىلىشلار بولمىسىمۇ ئىش ئىلگىرىلىمەيدۇ ...

— سىلەر لاپوراتورىيىلىك تەكشۈرۈشنىڭ خۇلاسىسى چىقماي تۇرۇپلا ، زەھەرلىنىپ ئۆلگەن بولۇشى مۇمكىن ، دەپ ئوتتۇرىغا قويدۇڭلارغۇ ؟

— مۇنداق قىياس قىلىشىمىزدىكى سەۋەب : بىرىنچىدىن ئۆلگۈچىلەرنىڭ بەدىنىدە ھېچقانداق جاراھەت ئىزى بايقالمىدى . بۇ زەھەرلىنىپ ئۆلگۈچىلەردە ئۇچرايدىغان ئەھۋال ، ئىككىنچىدىن بىزنىڭ قانۇن دوختۇرىمىز دائىم خىمىيىلىك دورىلارنى ، ئۇلارنىڭ تەسىرى ، پۇرىقى قاتارلىقلارنى تەتقىق قىلىپ تۇرىدۇ . ئۇنىڭ پۇراقلىرىغا نىسبەتەن كۈچلۈك سېزىمى بار . بىزنىڭ جەسەتلەر . نىڭ ئېغىزلىرىنى پۇراپ يۈرگىنىمىزنى كۆرمىدىڭىزما ؟

— كۆردۈم .

— «OX» بۇ بىر خىل ئاستا تەسىر قىلىدىغان زەھەر .
لىك دورا . پۇرىقى ئانچە كۈچلۈك ئەمەس ، سۇدا تېز ئېرىيدۇ .
ئۇنىڭ بىر تامچىسى ئىتنى ئۈچ سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە
ئۆلتۈرەلەيدۇ ؛ ئادەمنى قىزىتىپ ، ئاستا - ئاستا بېھوش قىلىپ
تىدۇ ... بۇ بىلىملەرنى كېيىن سىزمۇ پىششىق بىلىپ كېتىسىز ...
مۇنداق بىر ئىش بولغان ، بىر كۈنى بىر ئادەمنىڭ كېچىدە تۇ-
يۇقسىز ئۆلۈپ قالغانلىقى توغرىسىدا خەۋەر كەلدى . نەق مەيدانغا
بېرىپ تەكشۈرسەك ، جەسەتتە ھېچقانداق جاراھەت ئىزى تېپىل-
مىدى . ئۆي ئىگىلىرى ئۇنى « سۇيىقەستكە ئۇچرى-
غان » دەپ چىڭ تۇرۇۋالدى . ئاخىرى جەسەتنى يېرىپ كۆر-
دۇق . ئۇنىڭ ئاشقازىنىدىمۇ زەھەرلىك ماددا سېزىلمىدى . ئۇ
كەچتە بىر يەرگە بېرىپ خېلى كۆپ ھاراق ئىچكەنكەن ، شۇ-
نىڭغا ئاساسەن « ھاراقىنى تۇنجۇقۇپ ئۆلگەن » دېگەن خۇلاسگە
كەلدۇق . ئۆي ئىگىلىرى : « ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە ئۇنچىلىك
ئېغىر مەست ئەمەستى » دەپ يەنە قايىل بولمىدى . كېيىن ، ئۇ-
نىڭ كۈندۈزى زىرائەتلەرگە ھاسارات ئۆلتۈرۈش دورىسى چاچ-
قانلىقىنى ئۇقتۇق . شۇنىڭ بىلەن ئەھۋال ئايدىڭلاشتى . دورىنىڭ
تەركىبىنى تەكشۈرۈپ كۆرسەك ، بۇ ئىسپىرت بىلەن رېئاكسىيە-
لەشكەندە زەھەر تەركىبى ھەسسىلەپ ئېشىپ كېتىدىغان دورا
ئىكەن . ھېلىقى ئادەم دورا چېچىپ ، ئۆيگە قايتقاندىن كېيىن
يۈز - كۆزلىرىنى چالا - بۇلا يۇيۇپلا ئۆلتۈرۈشقا بارغان . ئۆلتۈ-
رۈشتىن قايتىپ كېلىپلا ئۇخلاپ قالغان . نەتىجىدە ھاراق ئۇنىڭ
بەدىنىگە تەسىر قىلغان ناھايىتى ئاز مىقداردىكى دورا بىلەن ئاستا
- ئاستا رېئاكسىيىلەشپ ، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ قويغان .
پاراڭ بىلەن ۋاقىتنىڭ قانداق ئۆتۈپ كەتكىنىنى تۇيماي

قايتىمەن . چۈشكە قالماي ئايروپىلان H شەھىرى ئايروودرومىغا كېلىپ قوندى .

ئايروپىلاندىن چۈشۈپلا ئۇدۇل H شەھەر جامائەت خەۋپ-سىزلىك ئىدارىسىگە باردۇق . ئۇلار بىزگە ياردەملىشىشكە ئىمام دېگەن كىشىنى ئاجراتقاندى .

— ھېمىتنىڭ كەلگىنىدىن خەۋەر بارمۇ ؟ — دەپ سو-رىدى ئەكبەر ئىمامدىن .

— ھېمىت بىزدىن تېز چىقىپتۇ ، — دېدى ئىمام ، — تۈنۈگۈن كەچ سىلەردىن تېلېفون ئالدۇق . بۈگۈن ئەتىگەندە پوچتىخانىغا بېرىپ ئۇقۇشساق ، پۇلنى تۈنۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئېلىپ كەتكەنىكەن .

— پۇلنى ئالغان ئادەمنىڭ تەقى - تۇرقىنى ئەسلىيەلەم-دىكەن ؟

— ئەسلىيەلەمدى ، ھەر كۈنى نەچچە يۈز ئادەم بىلەن مۇ-ئامىلە قىلىمىز ، قايسىبىرىنى ئېسىمىزدە ساقلايمىز ، دېيىشتى .

— ھەي ... ي ! ... — دېدى ئەكبەر خورسىنىپ .

— جىنايەتچى تېخى ئېنىقلانمىدىمۇ ؟ — دەپ سورىدى ئىمام .

— ئېنىقلاندى دېيىشكە تېخى ئەتىگەن . بەزى يىپ ئۇچ-لىرىنى قولغا چۈشۈردۇق . جىنايەتچىنى ئېنىق بېكىتىشكە ھازىرچە دەلىل - ئىسپات يېتەرسىز ...

بىز چۈشتىن كېيىن قىلىدىغان ئىشلارنى بىر قۇر مەسلە-مەتلىشىۋېلىپ تاماققا چىقتۇق . تاماقتىن كېيىن ياتاققا چىقىپ ، بىردەم كۆز يۇمۇۋېلىش ئۈچۈن ئۆزۈمنى كارىۋاتقا تاشلىدىم . بىراق ، زادىلا ئۇخلىيالمىدىم . كۆزۈمنى يۇمساملا كۆز ئالدىمدا

ھېلىقى قېتىپ قالغان ئىككى جەسەت پەيدا بولاتتى ... جىنايەت-
چىلەرنىڭ قارا قولى نېمىدېگەن رەھىمسىز - ھە ! توي تەييارلا-
قنى قىلىپ ، ئوغلىنىڭ يولىغا قاراپ تۇرغان ئائىلىگە بۇ شۇم
خەۋەرنى قانداق يەتكۈزۈش كېرەك ؟! ...

چۈشتىن كېيىن ، ئىمام بىلەن بىرلىكتە شەھەر ئەتراپى-
دىكى مەھەللە كومىتېتىغا يېتىپ باردۇق . مەھەللە باشلىقى ئەل-
لىكلەردىن ئېشىپ قالغان ، ئۆزىنى توختاتقان ئادەم ئىكەن . بىزنى
قىزغىن كۈتۈۋالدى .

— بىز مۇھىم بىر ئىش بىلەن كېلىۋىدۇق ، — دېدى ئى-
مام ، — مۇشۇ مەھەللىدىكى نۇر جان ھېمىت دېگەن بىرى بىلەن
شېرىكلىشىپ K شەھىرىدىن باغ ئالغانىكەن . ئىككى - ئۈچ كۈن-
نىڭ ئالدىدا نۇر جان A شەھىرىدە قەستلەپ ئۆلتۈرۈلۈپتۇ . ماۋۇ
يولداشلار A شەھەرلىك ساقچى ئىدارىسىدىن بولىدۇ . مەھەللە
باشلىقى ئويلىنىپ ئۆلتۈرۈپ قالدى - دە ، تۇيۇقسىز بىر ئىش ئې-
سىگە چۈشكەندەك بولۇپ :

— ھوي ، ھېمىتنى مەن ئالدىنقى كۈنىلا ئۇچراتقانىدىم ،
بۇ توغرىسىدا گەپ - سۆز قىلىمىدىغۇ ؟ — دېدى .

— ھېمىتمۇ مۇشۇ مەھەللىلىكما ؟ ئۇ قاچان كەلگەنتى ؟
— نۇر جان ئىككىسى يېقىن ئاغىنە ، بىر - ئىككى كۈننىڭ
ئالدىدا ئۇ مەھەللىدە پەيدا بولۇپ قالدى . تۈنۈگۈن ھېمىتنىڭ ئا-
نىسى ئۇچراپ قېلىۋىدى ، « ھە ، ھېمىتجان قايتىپ كەپتۇ - دە ،
ئۇياقتىكى ئىشلىرى تۈگەپتىمۇ ؟ » دەپ سورىسام ، « مەجەزىم
يوق ، چاقىرتقاندىم . كېلىپ دوختۇرغا كۆرسىتىپ ، قولۇمغا ئاز
تولا پۇل بەردى . ئىشىم ئالدىراش ، ئەتە ماڭمىسام بولمايدۇ ،
دەۋاتىدۇ » دېگەندەك قىلىۋىدى ، بەلكىم بۈگۈن كېتىپ قالدى
بولغاي ...

« بۇ ھېمىت دېگەن ناھايىتى ھېلىگەر نېمىكەن - دە ! ...
دەپ ئويلىدىم ، — پۇلنى ئاپتۇ - دە ، قۇيرۇق تۇتقۇزماي
قېچىپتۇ ! ... »

— ھېمىت قانداقراق بالا ؟

— ياش نېمىلەر — دېدى مەھەللە باشلىقى ، — ئانچە -
مۇنچە ئەيىبتىن خالىي ئەمەس ، ئوقەت قىلسا پۇلنى يامان ئەمەس
تاپىدۇ . بىراق ، كۆپ ئىچىپ قويدۇ . بەزىدە يالغۇز ئانىسىغىمۇ
قارمايدۇ ، ئۆزىمۇ كۆرەڭرەك ، شۇڭا « ھېمىت گۈلدۈر » دېگەن
لەقىمى بار .

— مۇنداق قىلايلى ، — دېدى ئەكبەر مەھەللە باشلىقىغا
قاراپ ، — سىلى نۇرجاننىڭ ئۆلۈم خەۋىرىنى ئائىلىسىگە يەتكۈ-
زۇپ قويسىلا ، قاتلىنى ئېنىقلاۋاتقانلىقىمىزنى ئېيتسىلا . بىز ۋا-
قىتىنى ئۆتكۈزۈۋەتمەي ، تېزدىن ھېمىتنىڭ كەتكەن - كەتمىگەن-
لىكىنى سۈرۈشتە قىلايلى .

ھېمىتنىڭ K شەھىرىگە كېتىپ قالغانلىقى ئېنىق بولدى .
قايتىش ئالدىدا بىز پوچتىخانىغا باردۇق . پوچتا خادىمى يىگىرمە
مىڭ يۈەننىڭ پېرېۋوت قەغىزىنى ئاڭتۇرۇپ تېپىپ بەردى .
— بىزنىڭ قىياسىمىز توغرا چىقىۋاتىدۇ ، — دېدى ئەك-
بەر ياتاققا كەلگەندە ماڭا ، — قاراڭ ، ھېمىتنىڭ پېرېۋوت چېكىگە
قويغان قولى بىلەن « گۈلباغ مېھمانخانىسى » نىڭ تىزىملاش
دەپتىرىگە « يولۋاس » دەپ قويغان قولىنىڭ پوچىركىسى ئوخ-
شاش . قايتىپ بېرىپ ئۇنىڭ بارماق ئىزى بىلەن ئاياغ ئىزلىرىنى
سېلىشتۇرساق ئەھۋال تېخىمۇ ئايدىڭلىشىدۇ . بىز ئەتىسى A شە-
ھىرىگە قاراپ ئۇچتۇق .

رازۋېدكا بۆلۈم باشلىقى غۇلام ئاكا كىچىك ماشىنا بىلەن

ئالدىمىزغا چىقىپ تۇرغانىكەن . ئايروپىلاندىن چۈشۈپلا ماشىنىغا ئولتۇردۇق .

— ئىشلىرىڭلار قانداق ؟ — دەپ سورىدى غۇلام يولدا كېتىپ بېرىپ .

— ھېمىت بىزدىن چاققان چىقىپ پۇلنى ئېلىپ ، يەنە K شەھىرىگە كېتىپ قاپتۇ ، — دەپ ئەھۋاللارنى قىسقىچە تونۇش تۈردى ئەكبەر .

— پاھ ، شۇنچە تېز ؟! ... دېمەك ، ئۇمۇ H شەھىرىگە ئايروپىلان بىلەن يېتىپ بارغانىكەن — دە !
— سىلەردە يېڭى ئەھۋال بارمۇ ؟
— يەنە بىر قىزنى ئىزدەپ تاپتۇق .
— قانداق تاپتىڭلار ؟

— سىلەر كەتكەندىن كېيىن ، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان گۈلنارنىڭ ئائىلىسىدىن ئەھۋال ئىگىلەش ئارقىلىق ئۇنىڭ ئىسمىنىڭ روشەن ئىكەنلىكىنى ئېنىقلىدۇق . كېيىن ، ئۆيىنىمۇ تاپتۇق . بىراق ، ئۇنى سوراق قىلىش مۇمكىنچىلىكى بولمايۋاتىدۇ . ئۇ ۋەقە يۈز بەرگەن كۈننىڭ ئەتىسىلا ئاغرىپ بالىنىتىسىغا كىرىپ كەتكەن . دوختۇرخانىغا بارساق ، ئەھۋالى ئېغىر كەن .
— نېمە ئاغرىق ؟

— دوختۇر « ئۆپكەسىگە سوغ تېگىپ ئىششىپ كەتكەن » دەيدۇ . ئەھۋالى سەل ياخشىلانمىغۇچە سۆزلەشكىلى بولمايدۇ .
— ھەي — ي ! ... — دېدى ئەكبەر ، — ئۇنداق بولسا ھېمىتنى داۋاملىق قوغلاپ ئەھۋال ئىگىلىمەكتىن باشقا ئاماللىرىمىز يوق . رۇخسەت قىلىشىڭىز بۈگۈن چۈشتىن كېيىنلا مېڭىپ كەتسەك ...